Lagunens SFO

Mål- og indholdsbeskrivelser

STRUER KOMMUNE

Indholdsfortegnelse

Praktiske oplysninger **3**
Målgruppe 3
Specialpædagogiske metoder og tilgange 3

Børne- og ungepolitik **4**

Mål for samarbejdet mellem SFO, skole og hjem **4**
Lektiestøtte 4
Børn med særlige behov 4
Inddragelse af krop, bevægelse og sundhed 5
Balance mellem voksenorganiserede aktiviteter og børnenes medindflydelse 5
Overgang fra dagtilbud til SFO 5
Indhold i førskolen 6

Succeskriterier **6**
Bevægelse og udeliv 6
Aktiviteter og venskaber 6
Forældrekommunikation 7

Mål og indholdsbeskrivelser

Praktiske oplysninger

Limfjordsskolens SFO kan kontaktes på tlf. 20 54 10 62
Klubben kan kontaktes på tlf. 22 49 12 20
Special-SFO Sejlet kan kontaktes på tlf. 20 61 29 92
Lagunen SFO kan kontaktes på tlf. 25 21 33 59

Afdelingsleder for Lagunen
Alice Hededal Petersen
Tlf. 22 22 07 48

Åbningstider
Mandag til torsdag 6.00 til 17.00
Fredag 6.00 til 16.00

Målgruppe

SFO'en i Autismecenteret "Lagunen" er en selvstændig specialiseret SFO-afdeling for børn og unge fra 0.–10. klassetrin. Afdelingen er fysisk placeret i Bremdal og organisatorisk forankret under Limfjordsskolen.

Lagunen rummer desuden en underafdeling for børn, der er visiteret på baggrund af behov for en særligt tilrettelagt, autismevenlig struktur og udvidet støtte i hverdagen. Denne afdeling har SFO-tilbud i egne lokaler, da nogle børn kan opleve større fællesskaber og mange stimuli som uoverskuelige. De fysiske rammer og den pædagogiske tilrettelæggelse tilpasses derfor med fokus på overskuelighed, forudsigelighed og tryghed.

Limfjordsskolen rummer herudover en almen SFO (0.–2. klasse), Klubben (3.–4. klasse) samt special-SFO'en "Sejlet" for almene specialklasser og AKT-klasser. Lagunen indgår organisatorisk i dette samlede SFO-tilbud, men med en tydelig specialpædagogisk profil målrettet børn med autismespektrumforstyrrelser.

Feriepasningen foregår både i Lagunen og på skift på Limfjordsskolen og Parkskolen. I ferieperioder kan børnene indgå i større fællesskaber sammen med andre SFO-børn i det omfang, det er hensigtsmæssigt for det enkelte barn. Der deltager altid personale fra Lagunen, som sikrer kontinuitet, genkendelighed og den nødvendige pædagogiske støtte.

Specialpædagogiske metoder og tilgange

Den pædagogiske praksis i Lagunens SFO tager udgangspunkt i specialpædagogiske metoder, som er målrettet børn med autismespektrumforstyrrelser. Tilrettelæggelsen af hverdagen bygger på strukturpædagogiske principper, hvor faste rutiner, genkendelige rammer og tydelige forventninger bidrager til forudsigelighed og tryghed for børnene.

Der arbejdes ud fra en low arousal-tilgang, hvor de voksne har fokus på at forebygge stress og overbelastning gennem rolig kommunikation, tydelig guidning og tilpasning af krav og tempo. Målet er at støtte børnene i at bevare regulering og trivsel i løbet af dagen.

Visuel støtte anvendes som et gennemgående pædagogisk redskab, blandt andet i form af dagsstrukturer, piktogrammer og visuelle valg, som understøtter børnenes forståelse af aktiviteter, overgange og forventninger.

Der er et vedvarende fokus på affektregulering, hvor de voksne hjælper børnene med at genkende og håndtere egne følelser gennem nærvær, forudsigelighed og fælles strategier. Børnene støttes i at finde pauser og reguleringsmuligheder, når behovet opstår.

Relationen mellem barn og voksen er central i Lagunens SFO. Der arbejdes med relationspædagogik **i et** autismeperspektiv, hvor trygge, stabile voksenrelationer danner grundlag for barnets deltagelse, udvikling og mod på fællesskaber. De voksne tilpasser deres støtte til det enkelte barns forudsætninger og arbejder bevidst med at skabe tillid, anerkendelse og positive samspil.

Børne- og ungepolitik

Vi arbejder i Limfjordsskolens SFO,er ud fra Struer Kommunes Børne- og ungepolitik, hvor der er særligt fokus på:

- **Bevægelse og aktive børne- og ungeliv**
  - Vi anerkender læringspotentialet i bevægelse og imødekommer børns behov for bevægelse
  - Vi tager udgangspunkt i glæden ved et aktivt liv
  - Vi skaber gode betingelser for bevægelse
- **Livsduelighed og fællesskab**
  - Vi anerkender, at deltagelse i mangfoldige fællesskaber styrker børns livsduelighed
  - Vi skaber gode betingelser for, at alle børn har mulighed for at høre til i et fællesskab
  - Vi skaber organiserede rammer, der kan give mulighed for, at fællesskaber kan opstå på tværs af børns hverdagsarenaer
- **Leg og læring**
  - Vi anerkender, at leg er en vigtig forudsætning for læring og dannelse
  - Vi skaber mulighed for, at alle børn bevarer lysten til at lege, lære og udvikle sig
  - Vi skaber læringsrum og undervisning, der er motiverende, eksperimenterende og spændende
- **Venskab, familieliv og trygge relationer**
  - Vi anerkender, at vi i samarbejde med forældre og/eller andre omsorgspersoner skal skabe de bedste betingelser for børns trivsel, udvikling og livskvalitet.
  - Vi anerkender fritids- og foreningslivets betydning for at skabe rummelige fællesskaber, hvor der er plads til forskellighed.
  - Vi skaber gode betingelser for, at børn trives og kan indgå i venskaber og andre trygge relationer.
  - Vi skaber mulighed for, at børn og unge udvikler sig gennem trygge venskaber og i fritidsfællesskaber.
- **Hjemlighed og tilhørsforhold**
  - Vi skaber gode betingelser for, at børn føler sig godt tilpas i deres omgivelser
  - Vi udbreder børns kendskab til og viden om deres lokalområde og til hele Struer Kommune.
- **Inddragelse og demokratiske børne- og ungeliv**
  - Vi anerkender, at børn skal inddrages og mødes med respekt for deres person.
  - Vi skaber mulighed for, at børn opnår erfaring med at være demokratiske og aktive medborgere.
  - Vi skaber mulighed for, at børn kan øve sig i at give udtryk for deres meninger.

Mål for samarbejdet mellem SFO, skole og hjem

Fordi alle børn fortjener et "åndehul", hvor deres fritid bliver taget seriøst.

Lektiestøtte

I Limfjordsskolens SFO er der mulighed for at få hjælp til lektier i SFO-tiden, hvis barnet giver udtryk for behov for støtte. Der er ikke fastlagte lektietidspunkter, men de voksne understøtter barnet, når behovet opstår.

I Lagunens SFO er lektier dog ikke det altoverskyggende fokus i fritidsdelen. For mange børn med autisme kan skoledagen være energikrævende, og SFO-tiden prioriteres derfor som et pædagogisk rum med fokus på trivsel, regulering, sociale relationer og deltagelse i meningsfulde aktiviteter.

Lektier kan indgå som en del af dagen, når det vurderes hensigtsmæssigt i samarbejde med barnet og forældrene, men fritidsdelen vægter i højere grad pauser, struktur, bevægelse og mulighed for at opbygge sociale og personlige kompetencer i trygge rammer.

Børn med særlige behov

Limfjordsskolens distrikt er etnisk og socialt sammensat, hvilket afspejler sig i SFO'ens børnegruppe. Denne mangfoldighed betragtes som en styrke, da børnene møder forskellighed i hverdagen og får erfaringer med, at fællesskaber kan rumme forskellige forudsætninger, behov og perspektiver.

I Lagunens SFO har alle børn særlige behov i kraft af deres autismediagnose. Vi møder derfor børnene med en specialpædagogisk tilgang, hvor der tages højde for individuelle forskelle i kommunikation, sanseforarbejdning, social forståelse og behov for struktur.

Vi ser børnene som hele mennesker med styrker, interesser og udviklingsmuligheder. Hvert barn bidrager med ressourcer, som har værdi for fællesskabet, og vi arbejder målrettet med at skabe deltagelsesmuligheder, hvor barnet kan opleve mestring og anerkendelse.

Inklusion forstås som barnets mulighed for meningsfuld deltagelse – på egne præmisser. Vi arbejder med inkluderende fællesskaber mellem Lagunens SFO og den almene SFO i Bremdal, når det giver pædagogisk mening og er hensigtsmæssigt for det enkelte barn. Det kan eksempelvis være i fælles aktiviteter på udearealerne eller ved planlagte aktiviteter som fodbold eller lege på tværs.

Vi deltager med de børn, hvor det vurderes relevant, i den fælles SFO-dag i Struer Kommune for 3.–4. klasse. Deltagelse planlægges individuelt og understøttes af kendte voksne for at sikre tryghed og overskuelighed.

Indsatserne justeres løbende ud fra barnets dagsform, trivsel og udviklingsniveau. Vi arbejder fleksibelt og tilpasser krav, struktur og støtte, så barnet oplever progression uden unødig belastning.

Inddragelse af krop, bevægelse og sundhed

Bevægelse og kropslig aktivitet indgår som en naturlig del af hverdagen i Lagunens SFO. Mange børn med autisme profiterer af bevægelse som regulerende faktor, og aktiviteterne tilrettelægges derfor med fokus på både fysisk udfoldelse og sansestøttende rammer.

Vi tilbyder blandt andet aktiviteter i idrætshallen samt leg og bevægelse på legepladsen med gynger, klatrestativer, mooncars, boldspil og brug af skovområdet. Aktiviteterne kan være strukturerede med tydelig start og afslutning eller have karakter af guidet fri leg, afhængigt af børnenes behov.

Der tages hensyn til børnenes individuelle sanseprofiler, og der gives mulighed for pauser og alternative deltagelsesformer.

Balance mellem voksenorganiserede aktiviteter og børnenes medindflydelse

Hverdagen i Lagunens SFO er kendetegnet ved en tydelig struktur, hvor der er mulighed for at deltage i voksenplanlagte aktiviteter såsom halaktiviteter, kreative værksteder, madlavning i køkken eller bålhytten samt fælles aktiviteter ude og inde.

Børnenes medindflydelse sker inden for overskuelige rammer. Der tilbydes dagligt konkrete og tydelige valgmuligheder, så børnene kan vælge mellem aktiviteter som brætspil, tegning, kreative projekter eller udendørs leg. Valg understøttes af voksenvejledning og struktur for at sikre, at valgsituationer ikke opleves uoverskuelige.

SFO'en rummer desuden temabaserede aktiviteter som høstfest, halloween, jul, påske, UNO-turnering, fodbold, klubaftener og gamerdage samt ture ud af huset. Børnene deltager i det omfang, de har overskud til, og de støttes i at mærke egne behov og regulere deltagelse.

Vi arbejder med at styrke børnenes selvværd, selvforståelse og livsmod gennem positive erfaringer med mestring og deltagelse. Med afsæt i det enkelte barns udviklingsniveau støtter vi børnene i gradvist at tage ansvar for sig selv og indgå i samspil med andre.

De voksne er bevidste om deres rolle som tydelige og rolige rollemodeller. Gennem nærvær, struktur og anerkendende samspil skaber vi rammer, der understøtter børnenes sociale udvikling og trivsel.

Overgang fra dagtilbud til SFO

Børn, der visiteres til førskolen i Autismecenteret Lagunen, kommer fra forskellige daginstitutioner i Struer Kommune. Overgangen til skole planlægges individuelt med udgangspunkt i barnets behov, forudsætninger og udviklingsprofil.

Førskoleperioden tilrettelægges fleksibelt afhængigt af antallet af visiterede børn og den samlede børnegruppes sammensætning. Hvis der visiteres få børn et givent år, kan de indgå i en eksisterende gruppe. Dette giver mulighed

for gradvis introduktion til skolens rammer, strukturer og daglige rytme samt etablering af relationer til både børn og personale.

For førskolebørn, der kommer fra Spiregruppen, kan førskoleperioden foregå i kendte omgivelser i den indledende fase. Her deltager personale fra Lagunen i aktiviteter i dagtilbuddet med henblik på at skabe genkendelighed og tryghed. Denne tilgang understøtter en blid overgang, hvor barnet møder kommende voksne og får etableret relationer, inden skolestarten.

Lagunen samarbejder tæt med daginstitutionerne og forældre for at sikre en sammenhængende og tryg overgang fra dagtilbud til skole. Der udveksles relevant viden om barnets behov, struktur, kommunikationsform og reguleringsstrategier, så støtten kan videreføres i den nye kontekst.

Indhold i førskolen

I førskolen arbejdes der med afsæt i de fem læreplanstemaer, som kendes fra dagtilbudsområdet:

- Alsidig personlig udvikling og social udvikling
- Kommunikation og sprog
- Krop, sanser og bevægelse
- Natur, udeliv og science
- Kultur, æstetik og fællesskab

Arbejdet tilpasses børnegruppens særlige forudsætninger og foregår i en tydelig struktureret ramme med fokus på forudsigelighed og genkendelighed.

Førskoleperioden har primært fokus på at lære at gå i skole frem for det faglige indhold. Børnene introduceres gradvist til skolens fysiske rammer, daglige rutiner og de sociale spilleregler – herunder de ofte "usynlige" strukturer og forventninger, som kan være særligt vanskelige at afkode for børn med autisme.

Der arbejdes målrettet med at opbygge trygge relationer, skabe forståelse for dagsstruktur og understøtte barnets deltagelse i nye fællesskaber forud for opstart i børnehaveklassen.

Succeskriterier

Bevægelse og udeliv

Vi arbejder målrettet for, at alle børn dagligt har mulighed for at deltage i bevægelses- og udelivsaktiviteter, som er tilrettelagt og understøttet af nærværende og deltagende voksne. Bevægelse betragtes både som en kilde til glæde og fællesskab samt som et vigtigt redskab i forhold til regulering, trivsel og kropslig bevidsthed.

To dage om ugen benytter vi skolens idrætshal. Her tilrettelægges aktiviteterne med en tydelig struktur og vekselvirkning mellem planlagte, voksenstyrede forløb og rammesat fri leg. Aktiviteterne har en klar begyndelse og afslutning, så børnene ved, hvad der forventes. De voksne deltager aktivt som igangsættere, guider og rollemodeller og støtter børnene i at indgå i lege og samarbejde.

Derudover råder vi over store udendørsarealer og legepladser med gynger, boldbaner, grønne områder, skovhegn og multibane. Udeområderne giver mulighed for både fysisk udfoldelse og sansestimulerende aktiviteter. Der er dagligt pædagoger tilknyttet udeområderne, som planlægger aktiviteter og understøtter børnenes deltagelse med tydelig guidning og struktur.

Vi anvender også vores bålhytte ugentligt som ramme for udeliv og fællesskab. Her kombineres natur, samvær og madlavning i en overskuelig og tryg struktur. Aktiviteterne omkring bålet giver mulighed for sanselige oplevelser og understøtter børnenes nysgerrighed, smagssans og deltagelse i fælles aktiviteter.

Aktiviteter og venskaber

I Lagunens SFO er nogle aktiviteter opdelt efter alder og tilknytning til henholdsvis SFO- og klubtilbuddet, mens andre aktiviteter organiseres på tværs af grupperne. Opdelingen skaber overskuelighed og tryghed, mens de tværgående aktiviteter giver mulighed for at styrke relationer og fællesskaber på tværs af alder og udviklingstrin.

Vi har blandt andet en fast ugentlig båldag, hvor børnene samles i mindre, strukturerede fællesskaber omkring bålet. Her indgår de i forberedelse og tilberedning af mad samt fælles samvær i rolige og genkendelige rammer. Båldagen understøtter både sociale relationer, praktiske færdigheder og sanselige oplevelser.

Ud over bevægelsesaktiviteter i blandt andet idrætshallen tilbyder vi et kreativt værksted med mulighed for fordybelse. Her kan børnene arbejde med projekter over flere dage, hvilket giver mulighed for kontinuitet, mestring og ro til koncentration.

Madlavning foregår i Lagunens køkken eller i skolens madkundskabslokale. Aktiviteterne tilrettelægges med tydelig struktur og opgavefordeling, så børnene kan deltage ud fra deres forudsætninger og opleve succes i fælles opgaver.

Lagunens SFO benytter desuden lokalsamfundets faciliteter som strand, havnemiljø, legepladser, museum og bibliotek i Struer. Ture planlægges med fokus på forudsigelighed, tydelig information og kendte voksne, så børnene oplever tryghed i nye omgivelser.

Ved længere ture, f.eks. til Landsskuet i Herning, anvendes buskørsel eller Lagunens egen bus. Turene forberedes grundigt og tilpasses den enkelte børnegruppe med hensyn til struktur, pauser og støttebehov.

Overgang mellem SFO og Klubben

Børn i Lagunen kan benytte pasningsordningen gennem hele deres skolegang, så længe de er visiteret til tilbuddet. Børnene er opdelt i henholdsvis SFO- og klubtilbud, men er placeret i samme bygning, og det er de samme pædagoger fra skoledelen, der varetager pasningen. Denne organisering sikrer kontinuitet i voksenrelationerne og skaber en sammenhængende dag for barnet, hvor der er kendskab til barnets trivsel, behov og dagsform på tværs af skole og fritid.

De fysiske rammer understøtter opdelingen mellem de yngste og de ældste børn. Bygningen er inddelt med tydelige markeringer i gulvet, som adskiller SFO-området fra klubområdet. Opdelingen skaber overskuelighed og alderssvarende rammer, samtidig med at der fortsat er mulighed for fælles aktiviteter.

Der arrangeres aktiviteter, som kan samle børnene på tværs af alder, eksempelvis kreative værksteder, bål, spil og udvalgte bevægelsesaktiviteter i hallen eller på udearealerne. Deltagelse sker med pædagogisk støtte og tydelig struktur, så alle børn har mulighed for at indgå i fællesskabet på egne præmisser.

Klubbørnene har to faste ugentlige gamedage, hvor de kan spille på computer. Gaming anvendes som en interessebaseret aktivitet, der kan understøtte sociale relationer, fælles fokus og samarbejde. Pædagogerne deltager aktivt, støtter inklusion i spillene og vejleder i hensigtsmæssig adfærd – både i forhold til sociale medier og samspillet mellem børnene i rummet. De voksne viser interesse for børnenes engagement og anvender det som afsæt for dialog og relationsarbejde.

Der er indrettet sofagrupper, som giver mulighed for uformelt samvær og samtaler om fælles interesser, hverdagsoplevelser og de tanker og overvejelser, der kan opstå i takt med, at børnene bliver ældre. Områderne giver plads til både aktiv deltagelse og mulighed for at være observerende i fællesskabet.

Et par gange om året afholdes klubaftener, hvor børnene deltager i fælles aktiviteter, eksempelvis i hallen, laver mad sammen og afslutter med fælles spisning. Klubaftenerne planlægges med tydelig struktur og kendte rammer, så børnene oplever tryghed i de sociale fællesskaber.

Forældrekommunikation

I Lagunens SFO prioriteres en tæt, tydelig og forudsigelig kommunikation med forældre som en væsentlig del af det pædagogiske arbejde. Kommunikationen foregår primært via AULA, Lagunens telefon samt gennem den daglige, fysiske kontakt i forbindelse med aflevering og afhentning, hvor det er muligt.

Dokumentation af hverdagen og SFO'ens aktiviteter formidles til forældre gennem billeder og korte beskrivelser i AULA's galleri. For mange børn med autisme kan det være vanskeligt at sætte ord på dagens oplevelser eller genkalde sig dem, når de kommer hjem. Den visuelle dokumentation fungerer derfor som et pædagogisk redskab, der understøtter barnets mulighed for at fortælle om sin dag og bidrager til at skabe sammenhæng mellem hjem og SFO.

Derudover tilstræbes det løbende at udsende korte nyhedsbreve eller informationer, som giver forældre indblik i hverdagen, planlagte aktiviteter og særlige fokusområder i SFO'en. Formålet er at skabe tryghed, gennemsigtighed og fælles forståelse for barnets fritidstilbud.